

Pauline van de Ven

VROUW IN
HET VOGELHUIS

Novelle

A|D - Amsterdam 2014

*Copyright © 2014 Pauline van de Ven
Derde, gewijzigde druk, Uitgeverij A|D, Amsterdam 2014*

*Omslagontwerp: Pauline van de Ven
Cui Bo: 'Double happiness', 1061, inkt op zijderol (fragment)
Nationaal Museum Beijing*

*Copyright © 2000 Pauline van de Ven
Eerste druk: Uitgeverij De Arbeiderspers,
Amsterdam – Antwerpen, 2000*

Tweede druk Auteursdomein, Amsterdam 2006

*NUR 301
ISBN 9789086410743*

*'In your dreams whatever they be
dream a little dream of me'*

Voor Paul en Bea

HET EERSTE GEBOD IS: bewaar alles. Een verstandig mens gooit niets weg. Natuurlijk wordt het voor krenterigheid gehouden. Vergeet het! Geloof me, ik heb het ondervonden. Spoorloos verdwijnen ze uit je leven. Stukje bij beetje uitgewist, ja, actief om zeep gebracht met elke zak méér die aan de vuilnismans wordt meegegeven. Vervolgens verbleken ook de foto's in je hoofd en zo komt magere Hein twee keer; de tweede keer om de foto's op te halen. Dan zijn alle sporen uitgewist en is er niets meer over. Dat gebeurt me niet. Niet nog eens. Want ik zie het zo: van iemand te houden is het enige zinvolle, ook na afloop.

Zodoende beheer ik dit museum. Ik heb alles bewaard. De gebroken en gelijmde theekopjes met de zingende vogels – esthetisch een kaakslag ik geef het toe – haar cloisonné vingerhoedjes, haar knopendoosjes, een halve meter missaaltjes in spits gotisch schrift dat de hemel in wijst. Zelfs de nachthemden van haar vader toen die naar de copra-olie op Sumatra ging. Wit met een kobaltblauw biesje; zulke katoen, die maken ze niet meer, ze blijft eeuwig wit. Zeventig jaar ligt het al tussen deze mufte zakjes lavendel. Vóór mij heeft zij gevonden dat die dingen overleven moesten en nu is het net als met port: hoe langer je die bewaart, hoe belangrijker het wordt hem nóg langer te bewaren. Kijk, de lijsten waarop is aangekruist dat deze

hemden, samen met acht paar sokken en twee boorden, zijn gewassen aan boord van Stoomschip Amsterdam van de Holland Amerika Lijn. Stapels en stapels ansichtkaarten. Wonderbaarlijk veel met het opschrift *'Vele haartelijke groten van Papi'*. Dat zijn groeten van Béla. Ze komen van achter het IJzeren Gordijn, geschreven in altijd dezelfde karakteristieke dikke letter. De menukaarten van elk diner aan boord van het schip naar de Noorse fjorden. Een doos vol Chinese schoteltjes. Twee dozijn sjaaltjes die je overvallen met de warme, vitale geur van Thuja zodra je deze kastdeur opendoet, als hongerige wolven die een prooi bespringen. Je moet erop bedacht zijn, hun aanval is niet ongevaarlijk. Babs' babymutsje, Pauls babysokjes, bommama's kanten handschoentjes. Klein zijn ze. Ze was een klein vrouwtje, dat zie je op de foto's. Een leven in textiel, bidprentjes en verschoten foto's. Alice Maria Dorothea, hier is het kaartje. Geboren in de Vondelstraat in Amsterdam op 28 november 1917. Kijk, achter deze foto zat het liedje van *the Mamas & the Papas* dat de stichtingsakte van het museum is geworden, overgetypt en dubbelgevouwen:

*Dream a little dream of me
Stars shining bright above you
Night breezes seem to whisper I love you
Birds singing in the sycamore tree
Dream a little dream of me...*

Ze zou het wel leuk vinden, denk ik, als ze het zien kon. Vooral het bankstel. Het is groot, de bank alleen is al ruim twee meter zestig. Twee oude mannetjes hebben de nieuwe

stof erop geslagen. 'Zulk trijp maken ze niet meer,' zei de ene. 'Er zit Hongaars paardenhaar onder,' zei de andere. De Rolls Royce onder de meubelvelours zit er nu op. De katten vinden het heerlijk. Zo zacht en toch zo sterk, ideaal om je nagels aan te scherpen. Vooral Sheeb vindt dat. Sheeb is een erfstuk net als de bank, maar dan levend. De bank en de fauteuils zijn van haar. Daarom krabt ze eraan, omdat we dat anders misschien vergeten.

Hoe zouden we het kunnen vergeten?

'Jij bent mijn anker,' zei de patroonheilige van mijn museum.

En zij was het mijne. Ik drink uit haar gelijkde kopjes, naai op haar oude Bernina naaimachine die loopt als een plevertje en bak gepaneerde vissen uit haar Duitse kookboek. Eten moet een mens evengoed toch. 's Avonds laat ik me in zo'n fauteuil zakken, die dingen zijn zo diep en zacht, erin gaan zitten is een bad nemen in textiel, een omhelzing in velours.

Overdag poets ik. Het moet vooral schoon blijven. Stof en spinrag en vooral ook grauwe vitrage geven me een gevoel van onbehagen, om niet te zeggen bedreiging. Als je dat een kans geeft is het einde zoek, die weg loopt recht het graf in. Dus ik stof en ik zuig en alles glimt.

En ik wacht.

Heel soms kijk ik naar buiten, tegenwoordig. Dat is al heel wat. Het is de mooiste herfst in jaren. Ik kijk zomaar wat naar het blad van de iepen. 's Ochtends als er een lage koude herfstzon staat is het licht dat over het blad ligt zo wit en breekbaar als het eierporselein in die doos. Later op de middag wordt het eerst gelig en dan rood. Ik kijk hoe alles mee kleurt. Wat wit is, wordt rood en er komt
